

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndighetens arbete inom hiv och STI

Anna Nielsen och Linnéa Staaf, Enheten för sexuell hälsa
och hivprevention

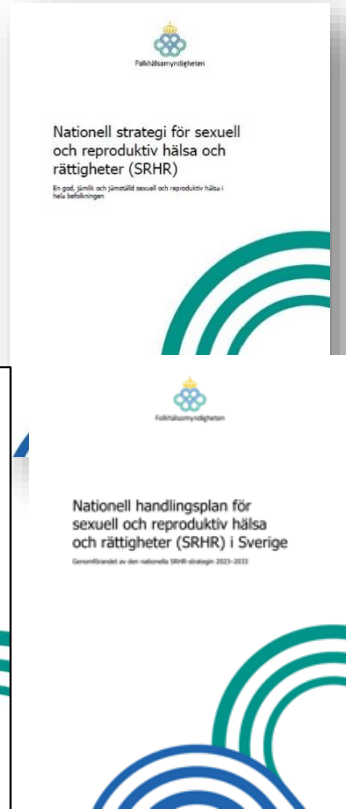

Styrdokument och kärnuppdrag

Hiv/STI

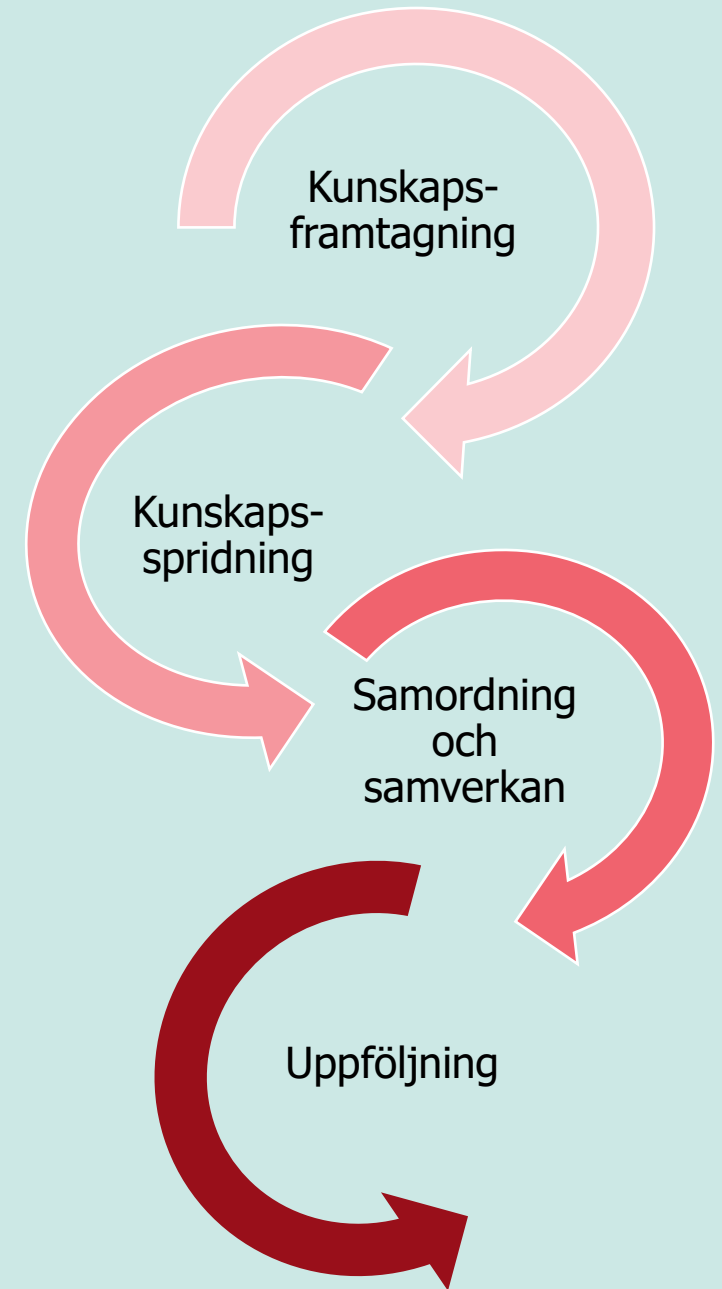
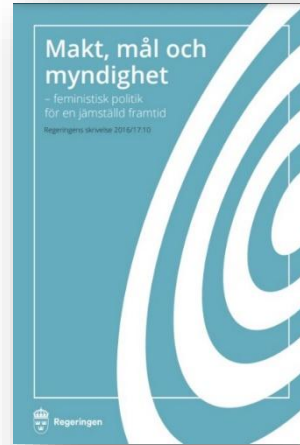
SRHR

Hbtqi

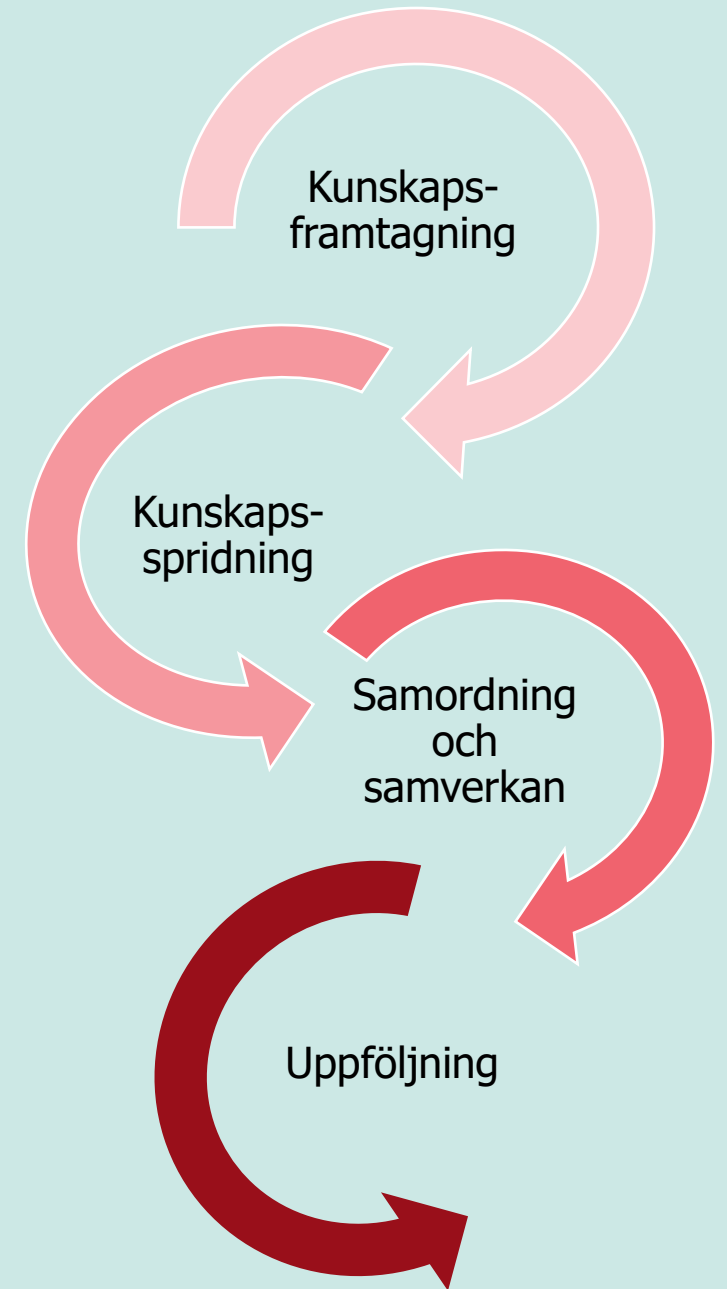

Jämställdhet

Kunskapsframtagning

- SRHR2017/2024: nationell enkätundersökning om hälsa, relationer och sexliv
- UngKAB2015/2023: Ungas hälsa, relationer och sexliv
- EMIS2017/2024: europeiska internetundersökningen om sexuell hälsa hos män som har sex med män och transpersoner som har sex med män
- Allmänhetens kunskap om och attityder till hiv: enkätundersökning i den svenska befolkningen

Kunskapsspridning

- Rapporter
- Faktablad
- Webbinarier
- E-utbildning
- Nyheter
- Sociala medier
- Samråd och nätverk

Du kan behöva **vaccinera dig mot mpox**

... om du är man eller transperson och har flera sexuella kontakter med män

... om du har sex mot ersättning.

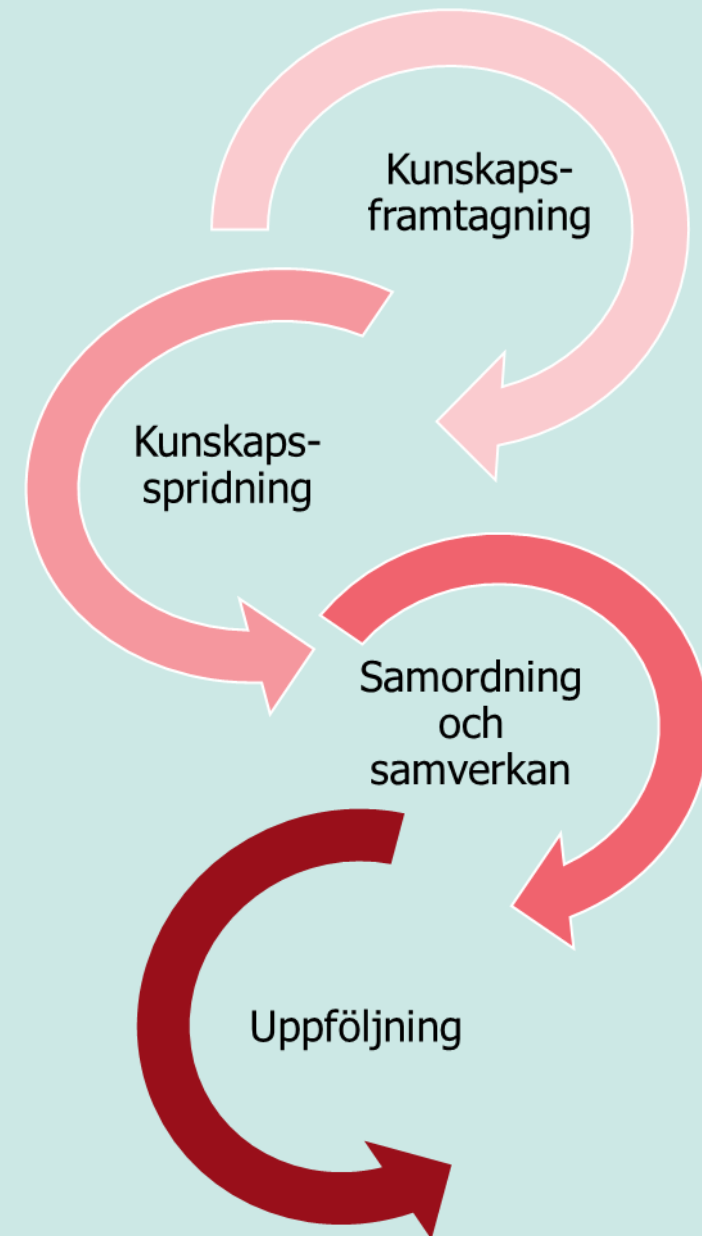
Kontakta 1177 för rådgivning.

www.fohm.se/mpox

Uppdaterad 2023-08-08

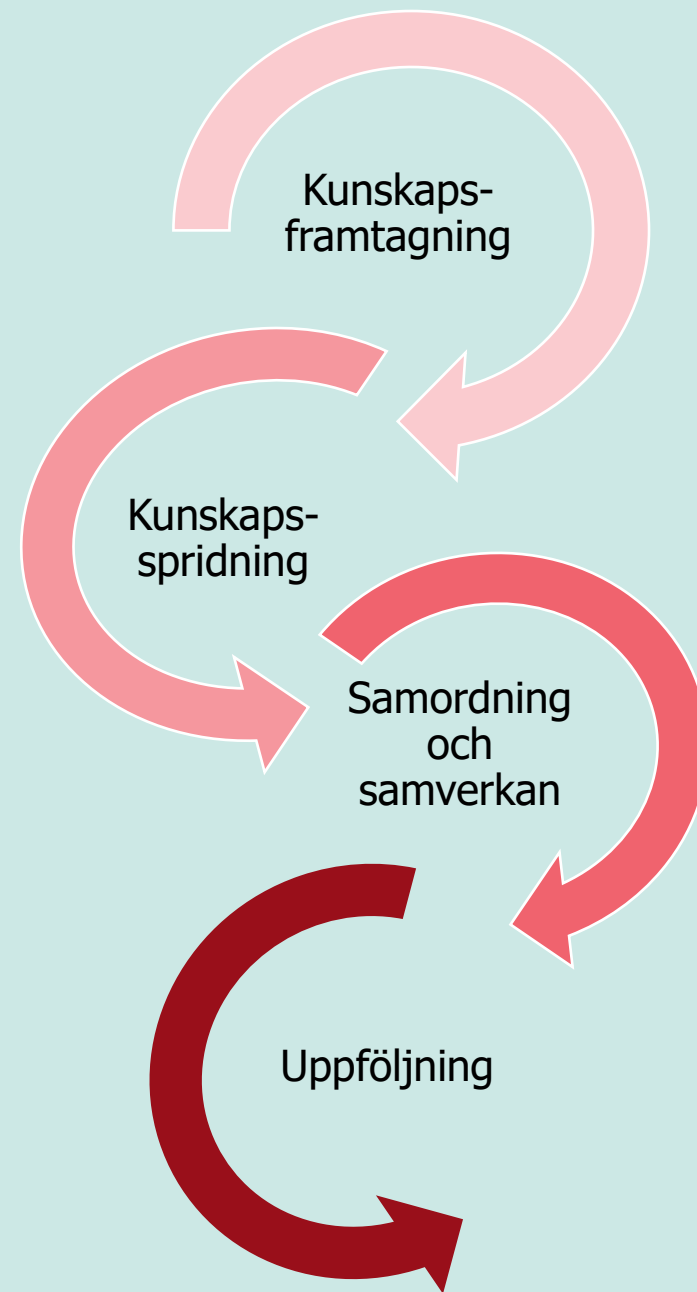
Samordning och samverkan

- Myndighetsnätverket (genomförande av handlingsplaner och regeringsuppdrag)
  - SRHR, hiv och STI
  - Hbtqi myndighetsnätverk
- Arenor (möjlighet att ses över sak- och organisationsgränser)
  - Nationella konferenser
- Målgrupper
  - Organisationsforum för civilsamhällsorganisationer
  - Regionala dialog (Folkhälsostateger, SRHR-strateger)
  - Kommunal dialog (under utveckling)

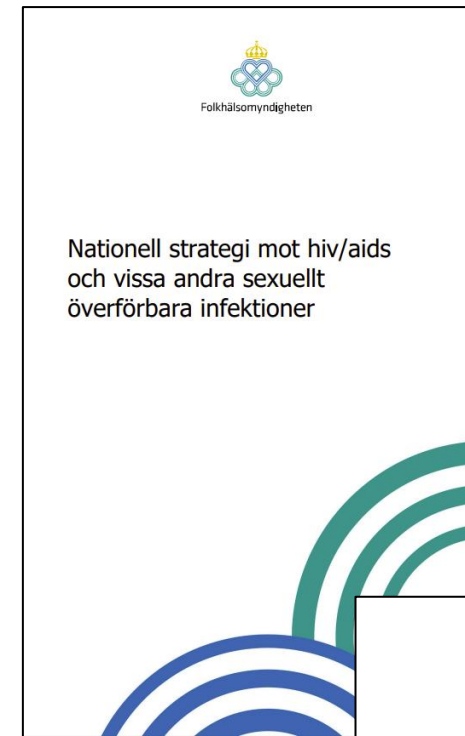
Uppföljning

- Epidemiologisk uppföljning
- Uppföljning för internationell monitorering av hiv och STI
  - Dublin Declaration (ECDC)
  - Agenda 2030
- Nationell uppföljning av strategier och handlingsplaner
  - Befolkningsundersökningar
  - Samkörning av register
- Utvecklingsarbete för framtagande av indikatorer

Nationell strategi och handlingsplan mot hiv, aids och vissa andra sexuellt överförbara infektioner

- Uppdaterad nationell strategi (29 juli 2024) och handlingsplan (1 juni 2025).
- Handlingsplanen konkretiserar strategin mot hiv/aids och vissa andra sexuellt överförbara infektioner och vägleder arbetet under perioden 2025 – 2035.
- Ett övergripande mål och fyra delmål.
- Handlingsplanen har aktiviteter kopplade till varje delmål som förväntas bidra med att nå målet.

Övergripande mål

Det övergripande målet är att överföring av hiv och STI ska begränsas genom att skapa samhällliga förutsättningar för en god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa för personer i hela landet samt att personer som lever med hiv ska ha likvärdiga livsvillkor och likvärdig livskvalitet som befolkningen i stort.

Delmål

- Hälsosfrämjande och förebyggande insatser med en bred SRHR-ansats ska nå relevanta prioriterade grupper, såväl som hela befolkningen.
  - Hiv, aids och andra sexuellt överförbara infektioner ska förebyggas och tidigt identifieras och behandlas.
  - Stigma och diskriminering relaterat till hivinfektion ska elimineras.
  - Personer som lever med hiv ska genom hela livet ha likvärdiga förutsättningar för en god hälsa och god livskvalitet som befolkningen i stort.
-

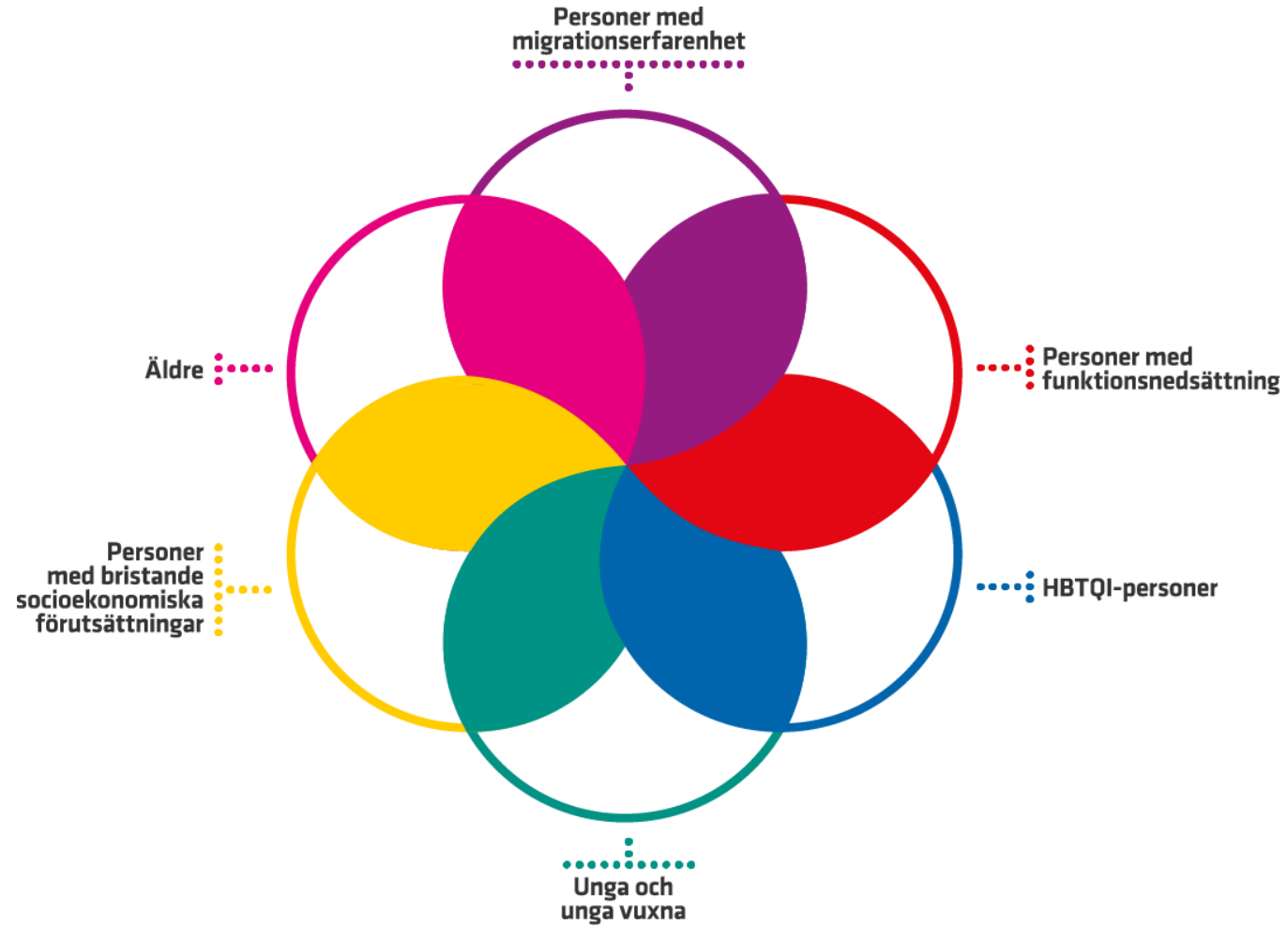
Prioriterade grupper

- Män som har sex med män (MSM)
- Personer som lever med hiv
- Personer som kommer till Sverige från högendemiska områden
- Personer som injicerar droger
- Personer med erfarenhet av sex mot ersättning
- Transpersoner
- Unga och unga vuxna

Intersektionalitet

- Hur maktstrukturer och normer samverkar och påverkar inkludering eller exkludering bland olika grupper
- Synergier mellan prioriterade grupper i handlingsplanen för SRHR

Framtagande av handlingsplanen

Smittskyddsenheter

Sveriges kommuner och regioner

Forskare

Professionsföreträdare

Civilsamhället

Statliga myndigheter

Delmål 1:

Hälsofrämjande och förebyggande insatser med en bred SRHR-ansats ska nå relevanta prioriterade grupper, såväl som hela befolkningen.

Tabell 1. Aktiviteter som förväntas bidra till att nå delmål 1.

Aktivitet	Förväntad effekt	Ansvarig och involverad aktör	Målgrupp
Ta fram och utveckla målgruppsanpassade informationsinsatser till prioriterade grupper och allmänheten	Aktuell och ökad kunskap om hiv och STI hos de prioriterade grupperna och allmänheten	Folkhälsomyndigheten (Fohm) Civilsamhället, smittskyddsenheter, regioner, kommuner	Civilsamhället, hälso- och sjukvården, skolan, kommuner, de prioriterade grupperna och allmänheten
Samordna omvärldsbevakning utifrån epidemiologiskt läge och ny kunskap inom hiv och STI och dela med aktörer som möter de prioriterade grupperna	Aktuell kunskap och forskning om hiv och STI utifrån epidemiologiskt läge när yrkesverksamma som möter de prioriterade grupperna	Fohm Myndighetsnätverket för SRHR och hiv och STI	Yrkesverksamma som möter de prioriterade grupperna, civilsamhället

RU stärka genomförandet av den nationella strategin och handlingsplanen

- Nytt regeringsuppdrag juli 2025. Rapporteras 31 mars 2026.
  - Fohm ska:
    - Genomföra riktade insatser med fokus på informations- och kunskapsspridning.
    - Öka kunskap om och tillgång till effektiva preventionsmetoder, särskilt kondom användning och PrEP mot hiv.
    - Genomföra en analys av tillgång till PrEP mot hiv.
    - Motverka hivrelaterat stigma och främja professionellt bemötande inom hälso- och sjukvården.
-

Informationsinsats gonorré – "Gonorréhjulet"

- Målgrupp unga och unga vuxna.
- Öka medvetenheten om att gonorré har ökat i Sverige under de senaste åren samt uppmuntra till kondom användning.
- Gonorréhjulet – du chansar varje gång du har sex utan kondom.
- [Gonorré? Inte en chans att jag får det — Folkhälsomyndigheten](#)
- [Det gick ju bra förra gången — Folkhälsomyndigheten](#)
- [Förlita dig inte på turen när det handlar om sex — Folkhälsomyndigheten](#)
- Filmerna finns på vår [Youtube kanal](#) och går att dela därifrån.

Det gick ju bra förra gången

Förlita dig inte på turen när det handlar om sex. Gonorré har ökat bland unga och unga vuxna de senaste åren. Använd alltid kondom, så skyddar du dig själv och andra.

Läs mer på 1177.se/gonorre

The graphic shows a wheel with five segments. A pointer is positioned over the 'Sveda när du kissar' (Itch when you pee) segment. A callout box labeled 'Gonorré hjulet' points to the wheel. The segments are: 'Sveda när du kissar' (blue), 'Kyrkosår' (green), 'Gonorré' (green), 'Gulgröna flytningar' (green), and 'Ingen gonorré' (green). The text 'Bara sex!' is written at the bottom of the wheel.

Resultat av kampanjen

- 13 200 000 annonsexponeringar och videorna har setts in sin helhet drygt 210 000 gånger.
- Hög räckvidd i sociala medierna och ett högt antal 2-3 sek videovisningar ->bra spridning i målgruppen.
- 1177 (Gonorré) tydligt ökning i trafiken när kampanjen startade. Exempelvis: 23 december ökade sidvisningarna från 200 till 2730.

Gonorré? Inte en chans att jag får det

Visste du att gonorré har ökat bland unga och unga vuxna? Chansa inte. Använd alltid kondom så skyddar du dig själv och andra.

Läs mer på 1177.se/gonorre

Gonorré hjulet

Lyckoträff
Symtomfri gonorré
Bara sex
Förhindrar från utveckla
Bara sex
Ingen gonorré

Folkhälsomyndigheten

Informationsinsats - gonorré och PrEP mot hiv

- Målgrupp MSM.
- RFSL på uppdrag av (Folkhälsomyndigheten) informationsinsats testning och preexpositionsprofylax PrEP.
- Digitala annonser på sociala medier.
- Digitala skärmar i väntrummet på Venhälsan och på olika sexklubbar i Stockholm.
- Inläggen länkas till RFSL:s kombinerade testnings- och PrEP-karta där man enkelt hittar sin närmaste mottagning.

Resultat av kampanjen

- Ökad trafik till RFSL:s digitala karta över landets alla PrEP- och testningsmottagningar.
- från 81 000 gånger till 238 000 gånger.

**SE PERTERNA
SKAPA EN
RUTIN.**

Testa dig då och då.

**Hitta din
testningsmottagning
här!**

Sponsored

View

Informationsinsats - välbehandlad hiv

- Nationell informationsinsats om välbehandlad hiv, riktad till allmänheten.
- Syftet var att öka kunskapen om att välbehandlad hiv inte överförs vid sex, samt motverka okunskap och förutfattade meningar om hiv.
- Informationen spreds via flera kanaler: sociala medier, displayannonsering i nyhetsmedier online samt utomhusreklam via digitala skärmar på stationer och i köpcentrum runt om i landet.

Resultat av kampanjen

- Stor räckvidd. Den digitala utomhusreklamen genererade 5,3 miljoner kontakter.
- Filmerna visades över 4,6 miljoner gånger i nyhetsmedier online och 1,4 miljoner gånger som annonsvisningar.
- I sociala medier uppnåddes totalt 14,8 miljoner annonsvisningar.
- Resultaten antyder att det finns ett intresse för denna fråga och att det kan ha skapat en ökad medvetenhet om välbehandlad hiv bland målgruppen.

Webbinarieserie

- Webbinarier riktade till professionsgrupper.
- Alla webinarier spelades in och går att se i efterhand för att målgruppen ska ges möjlighet att ta del av innehållet oberoende av tidpunkt.

- [Webbinarium om chemsex — Folkhälsomyndigheten](#)
- [Webbinarium om våld i nära relation bland personer som injicerar droger — Folkhälsomyndigheten](#)
- [Webbinarium om hiv och åldrande — Folkhälsomyndigheten](#)

Kunskapsunderlag om Doxy-PEP

- Folkhälsomyndigheten har tagit fram ett kunskapsunderlag om Doxycyklin-postexpositionsprofylax (Doxy-PEP) i en svensk kontext.
  - Doxy-PEP är en metod för att förebygga STI som orsakas av bakterier genom att ta en dos av antibiotikan doxycyklin inom 72 timmar efter oskyddat sex.
  - Det saknas ett ställningstagande för användning av Doxy-PEP i Sverige.
  - Underlaget sammanställer befintlig kunskap om Doxy-PEP i en svensk kontext och riktar sig till kliniskt verksamma, verksamhetsansvariga inom sjukvård och relevanta delar av civilsamhället i Sverige.
  - Kunskapsunderlaget ska utgöra en grund för bedömning om Doxy-PEP bör ingå som en förebyggande strategi mot STI i Sverige framöver.
  - [Doxy-PEP i Sverige — Folkhälsomyndigheten](#)
-

Övrigt inom hiv/STI

- Studier om antibiotikaanvändning vid STI MSM som får PrEP mot hiv
  - Grundutbildning om hiv (barnomsorg, äldreomsorg, socialtjänst, polis, skola)
  - Utveckling av hälsoenkäten InfCareHIV (validering av frågor om stigma)
  - Digitaliserad insamling av nämnardata
  - PrEP – nationell demografi- och behovsanalys för PrEP
  - Gonorréstudie
  - Statsbidrag till civilsamhället
-

SRHR2024 (3 juni)

Stockholm Pride SRHR2024_HBT

VT
2026

HT
2026

SRHR konferens (4 september)

EMIS2024

MENS2024

Tack

Håll dig uppdaterad via vår webbplats,
vårt nyhetsbrev och våra sociala medier.

Kontakt:

hivsti@folkhalsomyndigheten.se

Folkhälsomyndigheten

www.fohm.se • fohm.se/nyhetsbrev • Sociala medier • Podden Liv & Hälsa